

הקדמה לחבלות לשיניים

שיניים נחבלות מסיבות שונות: נפילות, עיסוק בספורט, קטטות, ועוד. חבלות לשיניים הן תופעה שכיחה בילדים (בבנים יותר מאשר בבנות) בעיקר כאשר הם לומדים ללכת או כאשר הם משחקים בסביבה שאינה מוגנת. ישנן אפשרויות פגיעה שונות: שברים (ראו: **שברים בשיני חלב**), זעזוע, שינוי בעמדת השיניים, ויציאה מוחלטת של השיניים מהפה (ראו: **שן חלב נתלשה**).

חבלות שגורמות לתזוזה של השיניים

זעזוע בלבד (ראו תמונה משמאל): חבלה לשיניים אינה חייבת לגרום לשבר. לפעמים השן עוברת זעזוע ונקרעים אותם סיבים, שבמצב תקין, מחזיקים את השן יציבה במקומה. השן יכולה לעבור זעזוע בלבד ואז היא תהיה רגישה למגע ויראה דימום מהחניכיים שמבטא את קריעת הסיבים. **טיפול:** על מנת למנוע חדירת חיידקים אל בין השן והחניכיים חשוב להתחיל מיד בניקוי הגבול בין השן והחניכיים (גם מצד החרך) ולמרוח על גבול השן והחניכיים בעזרת מטוש (= "מנקה אוזניים") תכשיר חיטוי כמו למשל תרודנט, קורסודיל ואחרים.

דחיפת הכותרת לכיוון החרך: שיניים אלה עלולות לגרום להפרעה בסגירת השיניים בגלל מגע שלהן עם השיניים הנגדיות (ראו תמונה משמאל). חשוב להחזיר את השיניים למקום לפני שנוצר קריש דם. לאחר מכן יש לייצב את השיניים הפגועות על ידי חיבורן לשיניים הסמוכות. לפעמים יהיה צורך מאוחר יותר לבצע טיפול שורש (ראו **סתימת שורש בשיני חלב**). הוראות הניקוי שפורטו קודם נכונות גם לכאן.

דחיפת שיניים לתוך החניכיים: השיניים עלולות להידחף פנימה לתוך החניכיים באופן מלא (ראו תמונה משמאל) או רק באופן חלקי כך שהקצה החותך שלהן נראה לעין. במצב זה יש להגיע אל רופא השיניים בדחיפות על מנת לבצע צילום רנטגן ולקבוע האם שן החלב שנדחפה פנימה דחפה את השן הקבועה שאמורה להחליף אותה. במקרה שן, יש לעקור בהקדם את שן החלב. אם השן הקבועה המחליפה לא נפגעה. אין צורך לעקור. יש סיכויים ששן החלב תחזור ותבקע לתוך הפה. בכל מקרה הדבר דורש מעקב וניקוי כמו בהסבר קודם.

מהחניכיים: (ראו תמונה משמאל) הפרעה בסגירת השיניים בגלל מגע לא והשיניים בלסת הנגדית. ברוב המקרים השן כיוון שדחיפה שלה בחזרה למקום נזק לשן הקבועה שאמורה להחליף את

במקרים של **זיהום הסיבים** שנמצאים בין ולעצם לא יוכלו הסיבים להתחבר והשן יהיה צורך לעקור את שן החלב.

שן נדחפה החוצה במקרים כאלה צפויה תקין בין השן שנחבלה הטיפול יהיה עקירה של ממנו יצאה, עלולה לגרום שן החלב הפגועה.

סיבוכים מאוחרים: שורש השן לחניכיים לא תתייצב. במקרה כזה

תזוזה של שן החלב עלולה לגרום לקריעה של כלי הדם שנכנסים לתוך מוך השן. מוך השן עובר נמק ומת והשן **משנה את צבעה לאפור/שחור/חום. (על שן עם שינוי צבע לאפור ראו בקישור)**